

**VÝROČNÁ SPRÁVA OBCE
STRÁŽA
2014**

OBSAH	str.
1. Charakteristika obce	3
1.1. História obce	3
1.1.1. Názov obce	4
1.1.2. Pôvodné obyvateľstvo a pôvodná architektúra	4
1.2. Zdravotníctvo a sociálne služby	5
1.3. Kultúra a šport	5
1.4. Demografický vývoj v roku 2014	6
2. Rozvoj obce v roku 2014	7
3. Orgány samosprávy	8
4. Organizačná štruktúra	9
5. Rozpočet obce	11
6. Finančné vysporiadanie výsledku hospodárenia obce Stráža za rok 2014	16
7. Finančné výkazy	17
8. Dlh obce	20
Prílohy	

1. Charakteristika obce

Obec Stráža leží v Severoslovenskom považskom regióne, v blízkosti mesta Žilina, ktoré je od obce Stráža vzdialené približne 15 km. Výmerou 317 ha sa rozprestiera v Terchovskej doline. Intravilán obce leží v nadmorskej výške od 320 do 550 metrov nad morom. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske účely. Poloha obce je výhodná vzhľadom na to, že jej os tvorí štátna cesta spájajúca obec s mestom Žilina a obcou Terchová. Obec Stráža je súčasťou okresu Žilina, ktorý bol utvorený na základe nového územnosprávneho členenia Slovenskej republiky a ten územne patrí do Žilinského kraja.

1.1 História obce

Obec patrila do majetku panstva Starého hradu Varín (pôvodný názov bol Varna). V prvej polovici 13. storočia mu patrilo územie na východe ohraničené Oravou, na juhu siahalo za riekou Váh, na západe po Kysucu a jeho severná časť bola totožná s poľskými hranicami. Hrad mal funkciu pohraničnej pevnosti Uhorska, chránil obchodnú cestu, ktorá viedla popri Váhu z východu na západ a pravdepodobne bol aj mýtnou stanicou. Obyvateľstvo Stráže spolu s ďalšími obcami bolo povinné rôznymi dávkami a službami, medzi inými aj vojenskou dávkou, a zároveň vydržovalo hradnú posádku.

Prvá písomná zmienka o obci Stráža je z 15. storočia, presnejšie z roku 1439, v donačnej listine kráľa Albrechta, ktorou svojej manželke Alžbete daroval viaceré mestá a panstvá Trenčianskej stolice, medzi ktorými bolo aj starohradské panstvo. Je pravdepodobné, že obec existovala už skôr. Niektorí historici na základe názvu obce poukazujú na možnosť jej vzniku už pred 13. storočím. Táto skutočnosť však nie je archeologicky doložená. Z iného historického dokumentu, týkajúceho sa majetkovej delby medzi Pongrávcami, neskoršími majiteľmi panstva sa dozvedáme, že v obci v roku 1520 bolo 6 sedliakov, 2 pustné role a čo je dôležité, spomína sa tu existencia richtára. Túto skutočnosť časť historikov vysvetľuje tak, že obec v priebehu 15. storočia mohla z pôvodného domáceho zvykového práva prejsť na nemecko-tešínske právo, neskôr známe ako žilinské v rámci dedinského práva a z toho vyplývajúcich výhod. Richtárska funkcia bola navyše voľne scudziteľná a tak zemepáni udeľovali dedičné richtárstvo, buď ako odmenu za preukázané služby alebo ho jednoducho predávali. Richtárovi prislúchala časť poplatkov z dávok dedinského obyvateľstva a pokút. Bol prvostupňový sudca a z daňových poplatkov mu patril denár z každého 6 lánu (usadlosti). Dedinské obyvateľstvo malo právo na spoločné pasienky, na výrub dreva v lese a na rybačku. Najväčším prínosom pre postavenie poddaných v dedinách bolo presné vymedzenie povinností a platieb voči zemepánovi. Vzhľadom na skutočnosť, že obec bola ešte začiatkom 20. storočia typickou pasienkovo-roľníckou obcou a okolité dediny ako napr. Dolná Tižina, Belá a pod. sa dokázateľne riadili valašským právom. Najpravdepodobnejšie je, že aj Stráža prešla na toto právo alebo priamo vznikla valašskou kolonizáciou. Táto sa k nám začala šíriť koncom 14. storočia. Valasi boli pastieri. Svoje stáda kôz a oviec pásli na pasienkoch a holiach predtým

hospodársky nevyužitých, preto k nim feudáli posielali svojich lokátorov. Dostávali do úžitku lesy, pasienky a niektoré výhody. Panstvu za to odvádzali peňažnú dávku, produkty z chovu a neplatili cirkevný desiatok ani štátnu daň. Neboli povinní ani robotami. Vykonávali iba niektoré strážne a vojenské povinnosti. Valašské osady mali preto určitú súdnu a správnu autonómiu, ktorá bola v rukách voleného richtára.

1.1.1. Názov obce

V etnickom zložení obyvateľstva prevládal domáci prvok. Názov obce počas celej jej existencie si zachoval pôvodný slovenský, v staršom období pololatinský tvar. V roku 1439 je possessio seu villa Strase, v roku 1520 Zthrasa, v roku 1598 Ztrza a v roku 1793 Strassa. Od roku 1808 sa stretávame so slovenskou formou Stráža. V úradnom rakúsko-uhorskom listinnom materiáli sa používala pomadžarčená forma Sztrázsa alebo preklad slovenského názvu – Nemesőr. Z 18. storočia je známa obecná pečať kruhová s priemerom 23 mm. V kruhopise je nápis SIFIL.P.SZTRAZA a kosoštvorec tvorený 9 bodkami. Centrom pečate je erbová figúra znázorňujúca koňa na pažiti.

1.1.2. Pôvodné obyvateľstvo a pôvodná architektúra

Obyvatelia sa živili salašníckym chovom oviec, prácou v lese, roľníctvom a chovom dobytky. Neúrodná pôda ich nútila hľadať si neskôr aj iné zdroje obživy. Dostatok vápenca v okolí neďalekého Varína a Nezbudskej Lúčke podnietil vznik vápenkárstva. Stráža bola potočnou dedinou sčasti s nepravidelnou zástavbou. Sídelnou osou sa stal potok Varínka, ktorý určoval radenie obytných i hospodárskych jednotiek. Zrubové hospodárske stavby stáli vo dvoroch voľne cez cestu oproti obytným domom. 18. storočie znamenalo pre obec istý rozvoj, keďže v roku 1784 mala už 30 domov, v ktorých žilo 33 rodín, čo predstavovalo 208 obyvateľov. Pozvoľný rast pokračoval i v 19. storočí, napr. v roku 1828 štatistiky uvádzajú 34 domov a 315 obyvateľov.

Pôvodnú drevenú architektúru dediny zničil veľký požiar, ktorý vypukol 03. apríla 1910 v neskorých nočných hodinách. Vzhľadom k tomu, že základným stavebným materiál väčšiny objektov bolo drevo, rýchlo sa rozšíril. Ohňu padlo za obeť 27 obytných domov a viac ako 60 hospodárskych stavísk, množstvo dobytky, obilia, krmiva a pod. Celková škoda bola vyčíslená na viac ako 100 000,- korún. Takmer tri štvrtiny obyvateľov obce sa ocitlo bez strechy nad hlavou, osobného majetku a hrozil im hlad. Predstavenstvo obce sa rozhodlo obrátiť na ministerstvo vnútra so žiadosťou a udelenie dlhodobej bezúročnej pôžičky vo výške 60 000,- korún, pričom dlžníkom sa mala stať obec, ktorá by počnúc 01. novembrom 1911 každoročne splácala finančnú čiastku v takej výške, aby celková suma bola vrátená počas 20 rokov. Pôžička sa rozdelila medzi 30 najviac postihnutých rodín – pohorelcov. Poskytla ju žilinská úverová banka, akc. spol. Stavebné práce boli zverené firme Karol Grún a synovia. Novovpracovaný plán Stráže z dôvodov protipožiarenej prevencie predpokladal výstavbu murovaných trojpriestorových domov so sedlovou strechou s valbou a murovaným štítom s väčšími dvojíťmi oknami i dverami. Jeho realizáciou sa celkovo zlepšili hygienické pomery

a podmienky bývania. Aj hospodárske budovy dostali murované a železobetónové časti. Stavebný materiál ako piesok, štrk z potoka Varínka použitý na stavbu, mali pohorelci zdarma. Rovnaké nariadenie platilo aj na skaly získané z okolia. Podľa dohody obecného predstavenstva so stavebnou firmou mala byť výstavba hospodárskych budov ukončená do 01. augusta a rekonštrukcia celej dediny do 01. novembra 1910. 18. októbra však firma Grún a synovia hlásila, že práce ukončia do 25. októbra 1910. Obnova obce sa skončila.

1.2 Zdravotníctvo a sociálne služby

V obci Stráža sa nenachádza žiadne zdravotné zariadenie. Zdravotnú starostlivosť občanom obce Stráža poskytuje:

- Fakultná nemocnica v Žiline,
- Praktická súkromná lekárka: MUDr. Hanáková Erika vo Varíne, MUDr. Zajacová v Belej
- Detskí súkromní pediatri: MUDr. Milová Janka, MUDr. Marcová Oľga vo Varíne,
- Súkromná zubná ambulancia: MUDr. Kalužayová v Belej,
- Súkromné gynekologické ambulancie: MUDr. Pažičká v Belej, MUDr. Tavač vo Varíne.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti zostane zatiaľ nezmenený. V súčasnosti plánuje súkromný majiteľ Poľovníckeho hotela DIANA vybudovať rehabilitačné a relaxačné centrum, ktoré by mohli občania využívať v rámci prevencie, ako aj liečby.

Sociálne služby sa už v obci Stráža nerealizujú. Pre seniorov je najbližšie k dispozícii vybudovaný Domov dôchodcov vo Varíne, v Terchovej a denný stacionár v Tepličke nad Váhom. Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať naďalej na opatrovateľskú službu, t.j. domácu starostlivosť o chorých a starých občanov v rodinnom domácom prostredí. Zároveň sa naďalej plánuje venovaniu sa sociálnej starostlivosti a pomoci pri riešení rôznych finančných, administratívnych, rodinných a iných sociálnych problémoch v rodinách s deťmi, u starých, chorých, osamelých a spoločensky neprispôsobivých občanov, ako aj pri ostatných občanoch v hmotnej núdzi.

1.3. Kultúra a šport

Na rozvoj kultúry a športu pre deti, mládež a dospelých slúži športový areál v obci. Nachádza sa v ňom futbalové ihrisko, na ktorom sa odohrávajú tréningové a športové zápasy FK Stráža, t.j. mužstiev žiakov, dorastencov a dospelých. V areáli futbalového ihriska sa nachádza asfaltová plocha, ktorá v letnom období slúži na bicyklovanie, kolobežkovanie, korčuľovanie na kolieskových korčuľoch a v zimnom období sa táto plocha mení na ľad, na ktorom si môžu deti a dorast obce Stráža zahrať hokej alebo sa zdokonaľovať v korčuľovaní.

V roku 2011 obec uskutočnila výstavbu multifunkčného ihriska, ktoré sa nachádza v blízkosti kostola. V letnom období slúži na športové hry, ako sú napr. tenis, basketbal, vybíjaná, hádzaná a v prípade potreby aj futbal, a v zimnom období slúži na tréningy obecných mužstiev. Pri multifunkčnom ihrisku bolo vybudované aj detské ihrisko so šmykľavkou s horolezeckou stenou, hojdačkou a pieskoviskom pre menšie deti z obce Stráža.

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje Ženská spevácka skupina.

Na základe doterajšieho vývoja možno predpokladať, že kultúrny a spoločenský život obce sa bude orientovať naďalej na zabezpečovanie a organizovanie kultúrno-spoločenských podujatí, ako sú Fašiangy, Deň matiek, Deň detí, Gorazdove dni, Mikuláš, Stretnutia dôchodcov a jubilantov, víťanie nového roka a tiež zachovávanie kultúrnych tradícií.

1.4. Demografický vývoj v roku 2014

Obyvatelia obce Stráža sú Slováci. Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského vyznania je vo väčšine kresťanskokatolícka. Prehľad počtu obyvateľov zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Tabuľka č. 1 Prehľad počtu obyvateľov

Počet obyvateľov k 31. 12. 2013	673
Počet obyvateľov k 31. 12. 2014	671
Počet detí od 0 - 14 rokov	118
Počet obyvateľov od 15 - 18 rokov	33
Počet obyvateľov od 16 - 60 rokov	435
Počet obyvateľov nad 61 rokov	103

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počet detí a mládeže do 18 rokov: 151

- z toho počet dievčat: 82
- z toho počet chlapcov: 68

Počet dospelých nad 18 rokov: 523

- z toho počet žien 274
- z toho počet mužov 249

Počet narodených detí k 31. 12. 2014: 3

Počet zomretých obyvateľov k 31. 12. 2014: 7

Počet odsťahovaných obyvateľov k 31. 12. 2014: 9

Počet prist'ahovaných obyvateľ'ov k 31. 12. 2014: 5

2. Rozvoj obce v roku 2014

Obec Stráža sa v roku 2014 zamerala na napĺňanie štyroch strategických cieľ'ov obce: ekonomický rozvoj, sociálny rozvoj, dopravnú infraštruktúru a ochranu životného prostredia. Rozvoj obce zároveň ovplyvňujú aktuálne potreby občanov, ktoré sa obec snaží plniť v nadväznosti na rozpočet obce.

V roku 2014 obec Stráža zrekonštruovala obecnú lavičku, kde hodnota rekonštrukcie bola vo výške 1 201,00 EUR. Touto rekonštrukciou boli čiastočne splnené ciele týkajúce sa obnovy a rekonštrukcie ostatných miestnych komunikácií.

V materskej škole sa vybudoval detský altánok v celkovej hodnote 2 710,00 EUR.

Pre športový areál obec Stráža obstarala svetelnú tabuľu vo výške 742,00 EUR.

Ochrana životného prostredia bola zameraná na opatrenia, ktorými sa chráni životné prostredie. Boli realizované čistiace práce, práce so skrášľovaním prostredia, kosenie a zametanie, úprava v okolí ciest, odstraňovanie odpadkov a pod.

V sociálno-kultúrnej oblasti obec opätovne organizovala kultúrne podujatia pre občanov ako sú Deň matiek, Deň detí, Mikuláš pre deti z obce a z materskej školy, Gorazdove slávnosti, posedenie s dôchodcami a privítanie nového roka.

3. Orgány samosprávy

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorá združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

Najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym orgánom v majetkovoprávných a pracovnoprávných vzťahoch obce je starosta. Starostom obce Stráža bol v roku 2014 Ján Poliak. Novozvoleným starostom obce Stráža je opätovne Ján Poliak. Starostu počas jeho neprítomnosti zastupuje zástupca starostu. Do 06. decembra 2014 bol zástupcom starostu Pavol Bačinský. Od 06. decembra 2014 je v terajšom v štvorročnom období zástupcom starostu Anna Bačinská.

Obecné zastupiteľstvo je orgánom obce, ktorý je zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Obecné zastupiteľstvo je tvorené zo 7 poslancov, ktorých počet závisí od počtu obyvateľov v obci.

Do 06. decembra 2014 boli poslancami obecného zastupiteľstva obce Stráža:

- Emília Mackovčinová,
- Mgr. Anna Trnková,
- Kamil Babiš,
- Pavol Bačinský,
- Peter Bugáň,
- Peter Kolenčín,
- Juraj Kubala.

Na základe priamych volieb boli 06. decembra 2014 vymenovaný do funkcie poslancov obecného zastupiteľstva obce Stráža:

- Anna Bačinská,
- Peter Bugáň,
- Peter Kolenčín,
- Anna Kováčová,
- Juraj Kubala,

- Emília Mackovčinová,
- Gabriela Poliaková.

Poslanci Obecného zastupiteľstva boli zvolení do 06. 12. 2014 do týchto piatich komisií:

- Komisia životného prostredia: predseda – Pavol Bačinský.
- Stavebná komisia: predseda – Juraj Kubala.
- Športová komisia: predseda – Peter Bugáň.
- Komisia verejného poriadku: predseda – Emília Mackovčinová.
- Sociálna komisia: predseda – Peter Kolenčín.
- Komisia pre preskúmanie majetkových pomerov: predseda – Mgr. Anna Trnková.

Na ustanovujúcom obecnom zastupiteľstve, ktoré sa konalo dňa 06. 12. 2014 boli poslancami obecného zastupiteľstva obce Stráža zvolené a vytvorené tieto komisie:

- Inventarizačná komisia: predseda – Emília Mackovčinová,
člen – Peter Bugáň.
- Komisia na ochranu verejných záujmov: predseda – Peter Kolenčín,
člen – Gabriela Poliaková.

4. Organizačná štruktúra

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce. Zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj ďalších orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Úlohy, ktoré plní, vychádzajú zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Obecný úrad zabezpečuje taktiež prenesený výkon štátnej správy. V oblasti územného rozhodovania a stavebného poriadku zabezpečuje prenesený výkon Stavebný úrad vo Varíne, v oblasti školstva Okresný úrad v Žiline – odbor školstva, v oblasti matriky Matričný úrad v Dolnej Tižine. Prácu obecného úradu riadi starosta obce. Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.

V roku 2014 zamestnávala obec Stráža na trvalý pracovný pomer priemerne 9 zamestnancov, na dohodu o vykonaní práce a dohodu o pracovnej činnosti približne 4,5 zamestnanca. Podiel žien na celkovom počte pracovných síl bol 91 %, podiel mužov 9 %.

Tabuľka č. 1 zobrazuje štruktúru zamestnancov pracujúcich na jednotlivých úsekoch obce Stráža v jednotlivých mesiacoch v roku 2014:

Tabuľka č. 2 Prehľad počtu zamestnancov na jednotlivých úsekoch

Rok 2014	Počet zamestnancov			
Mesiac	OcÚ	MŠ	CHD	Dohody
Január	4	3	1	1
Február	4	3	1	2
Marec	4	3	1	10
Apríl	4	3	1	2
Máj	4	3	1	11
Jún	4	3	1	1
Júl	4	3	1	2
August	4	3	1	1
September	4	3	1	1
Október	4	3	1	2
November	4	3	1	8
December	4	3	1	13
Spolu za rok	48	36	12	54

Zdroj: Vlastné spracovanie

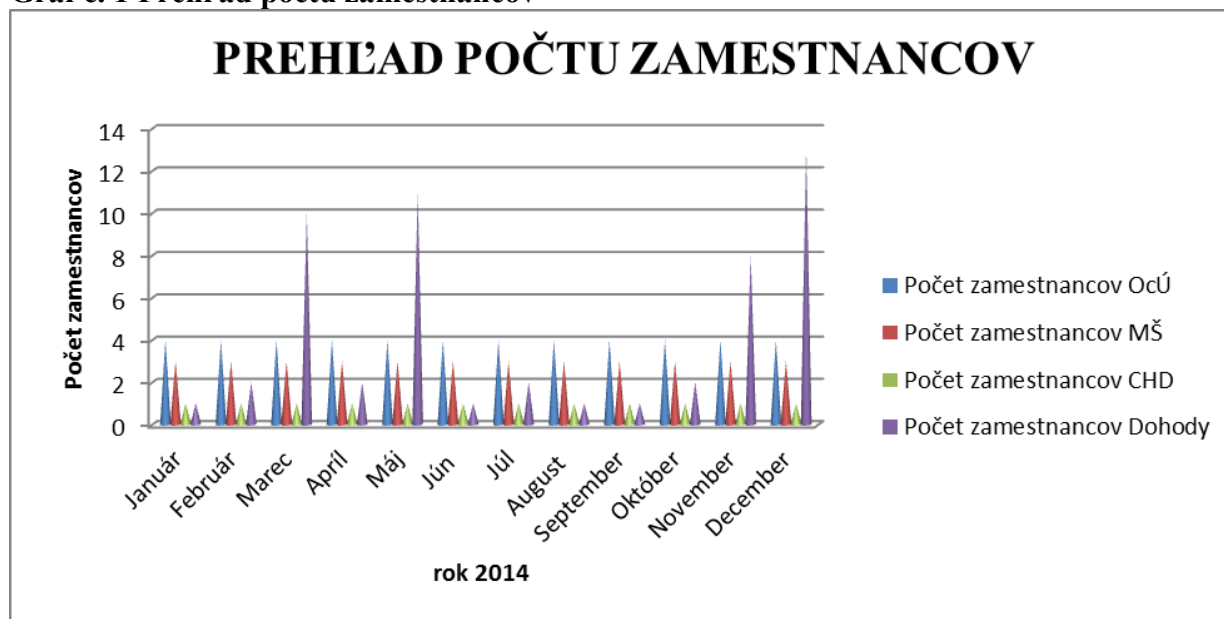
Legenda k Tabuľke č. 1:

OcÚ – Obecný úrad

MŠ – Materská škola

CHD – Chránená dielňa

Graf č. 1 Prehľad počtu zamestnancov

Z uvedeného grafu vyplýva, že počet zamestnancov pracujúcich na Obecnom úrade, v Materskej škole a Chránenej dielni v Stráži sa počas roka 2014 nemenil. Menil sa len počet pracovných síl prijatých na základe dohôd. Okrem zamestnancov na dohody stúpol počet zamestnancov v dôsledku konania sa volieb prezidenta – 2 kolá, volieb do Európskeho parlamentu a komunálnych volieb.

2. Rozpočet obce na rok 2014 a jeho plnenie

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2014. Obec v roku 2013 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2014 bol zostavený ako prebytkový. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2014.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 11. 12. 2013 uznesením č. 36. Rozpočet bol zmenený päťkrát:

- prvá zmena schválená dňa 05. 03. 2014 uznesením č. 3/2014,
- druhá zmena schválená dňa 17. 06. 2014 uznesením č. 20/2014,
- tretia zmena schválená dňa 01. 08. 2014, rozpočtovým opatrením č. 3/2014 starostom obce,
- štvrtá zmena schválená dňa 01. 10. 2014 uznesením č. 33/2014,
- piata zmena schválená dňa 12. 12. 2014 uznesením č. 15/2014.

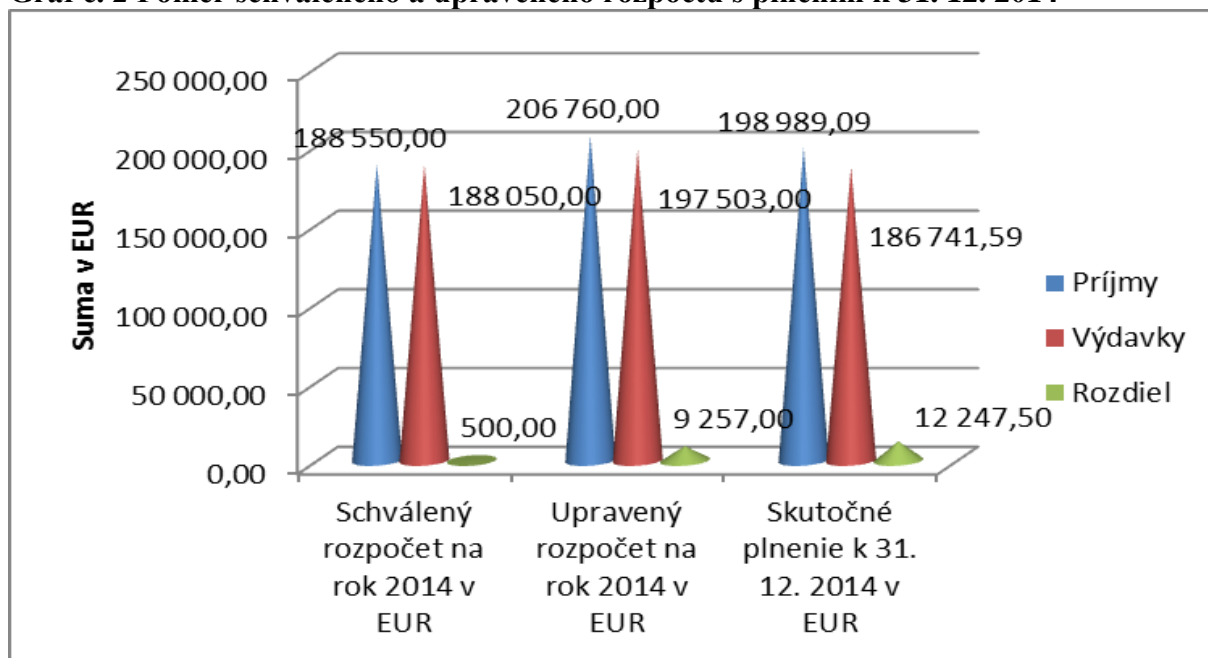
V tabuľke č. 3 prinášame prehľad príjmov a výdavkov v schválenom rozpočte na rok 2014, prehľad príjmov a výdavkov po všetkých úpravách rozpočtu v roku 2014 a nakoniec aj skutočné plnenie rozpočtu k 31. 12. 2014.

Tabuľka č. 3 Rozpočet obce vrátane nerozpočtovaných príjmov a výdavkov

	Schválený rozpočet na rok 2014 v EUR	Upravený rozpočet na rok 2014 v EUR	Skutočné plnenie k 31. 12. 2014 v EUR
Príjmy	188 550,00	206 760,00	198 989,09
Výdavky	188 050,00	197 503,00	185 938,99
Rozdiel	500,00	9 257,00	13 050,10

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 2 Pomer schváleného a upraveného rozpočtu s plnením k 31. 12. 2014

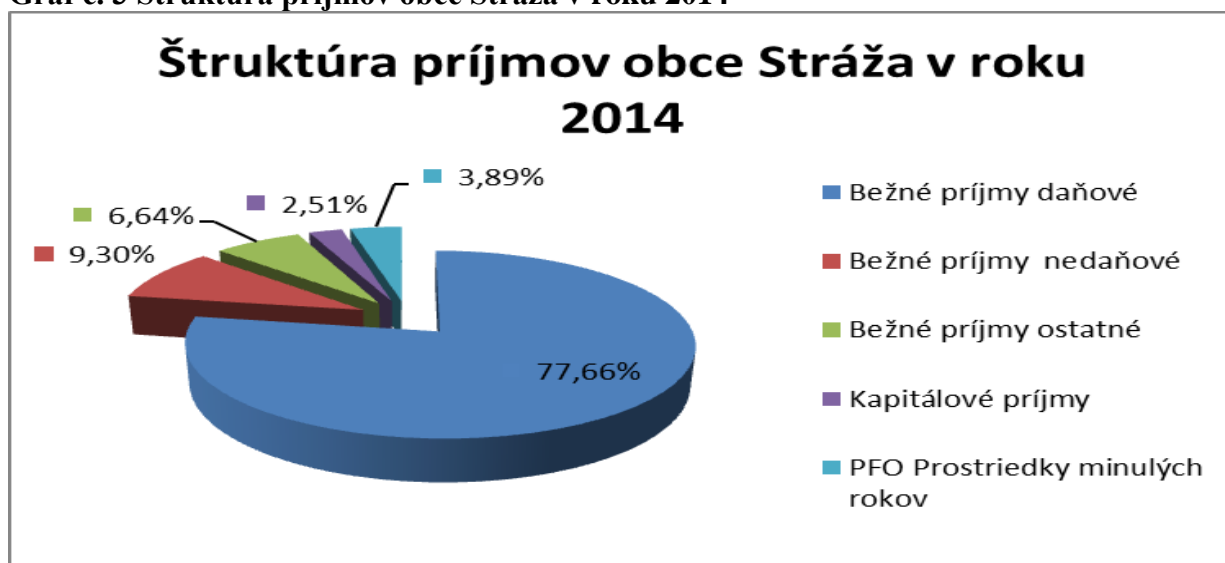

Schválený rozpočet bežných príjmov bol v priebehu roka 2014 navýšený o 5 950,00 EUR a schválený rozpočet bežných výdavkov bol navýšený o 5 581,00 EUR. Schválený rozpočet kapitálových príjmov bol v priebehu roka 2014 navýšený o 5 000,00 EUR a schválený rozpočet kapitálových výdavkov bol navýšený o 1 872,00 EUR.

Počas roka 2014 boli do rozpočtu obce zapájané aj príjmové a výdavkové finančné operácie. Schválený rozpočet príjmových finančných operácií bol v priebehu roka navýšených o 7 260,00 EUR bez nerozpočtovaných príjmov a o 7 743,44 EUR vrátane rozpočtovaných príjmov a rozpočet výdavkových finančných operácií bol navýšený v priebehu roka o 2 000,00 EUR.

Prehľad jednotlivých zdrojov príjmov rozpočtu obce Stráža v roku 2014 a ich podiel na celkových príjmov rozpočtu uvádza graf č. 3.

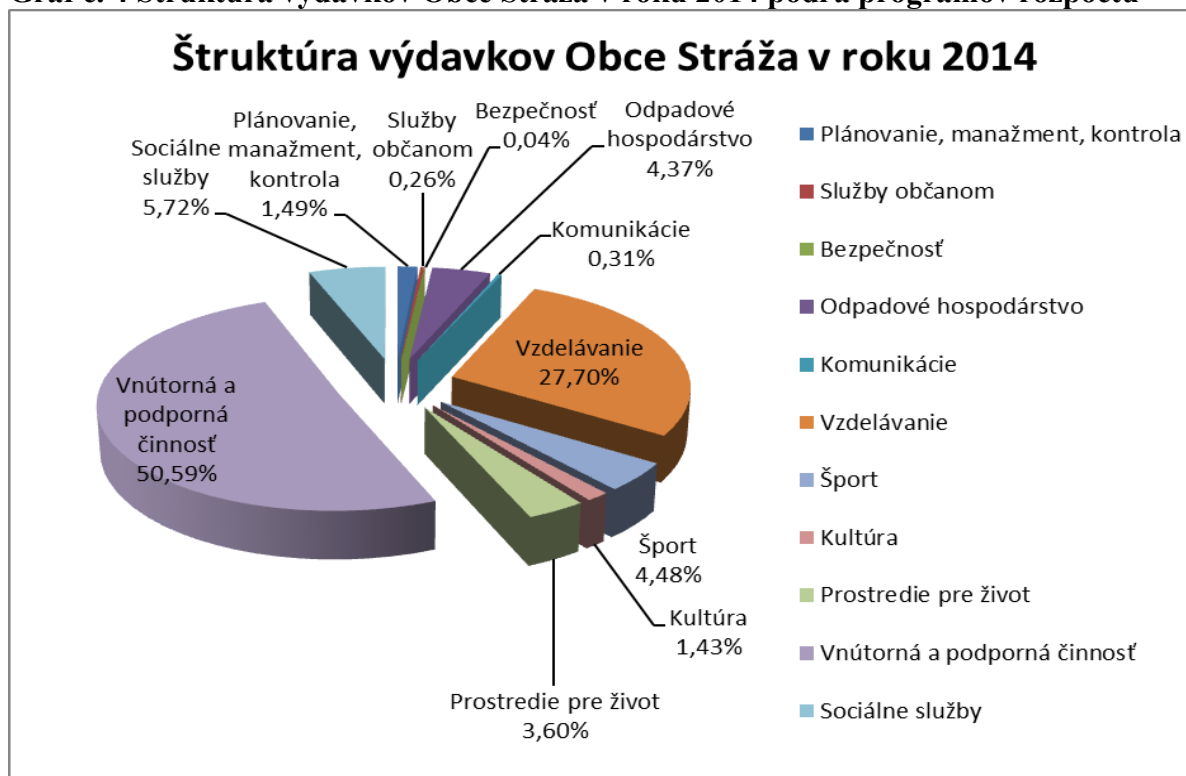
Graf č. 3 Štruktúra príjmov obce Stráža v roku 2014

Najväčším zdrojom príjmov do rozpočtu obce Stráža boli v roku 2014 daňové príjmy, ktoré tvorili 77,66 % všetkých príjmov obce. Najväčšiu časť daňových príjmov tvorí výnos z dane fyzických osôb, tzv. podielová daň, ktorej hodnota bola v roku 2014 vo výške 138 248,21 EUR, čo predstavuje 89,46 % z bežných daňových príjmov.

Výdavková časť rozpočtu je rozdelená do jedenástich programov, ktoré sú ďalej členené na podprogramy a prvky. V grafe č. 4 uvádzame podrobný prehľad zrealizovaných výdavkov obce Stráža podľa programovej štruktúry.

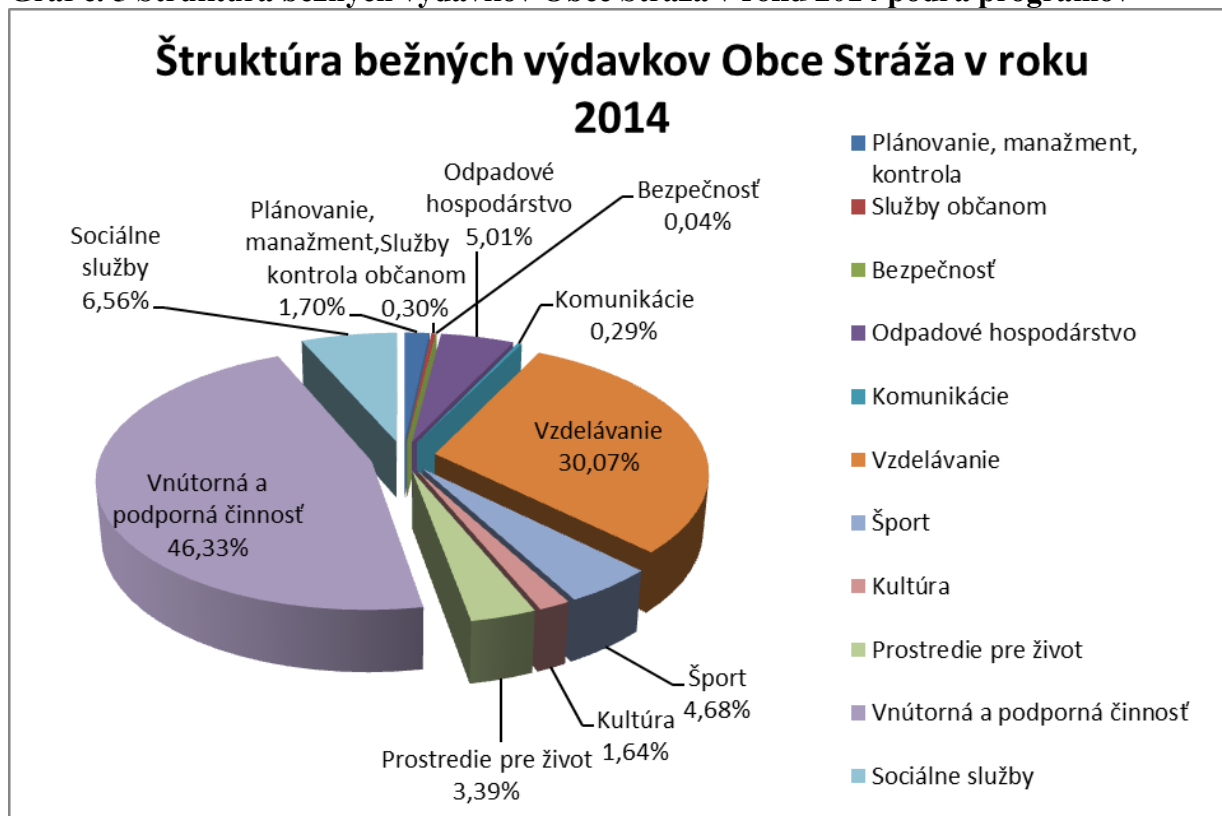
Graf č. 4 Štruktúra výdavkov Obce Stráža v roku 2014 podľa programov rozpočtu

Najväčší podiel výdavkov z jednotlivých programov rozpočtu obce bol v roku 2014 vynaložených na pokrytie výdavkov na vnútornú a podpornú činnosť, kde objem týchto výdavkov predstavoval 50,59 % využitie z celkových výdavkov. Najmenej výdavkov bolo vynaložených na výdavky súvisiace s bezpečnosťou, nakoľko nebolo potrebné riešiť krízové situácie, ako napr. protipovodňové aktivity, požiare a pod.

Graf č. 5 prináša prehľad o bežných výdavkoch obce Stráža v roku 2014.

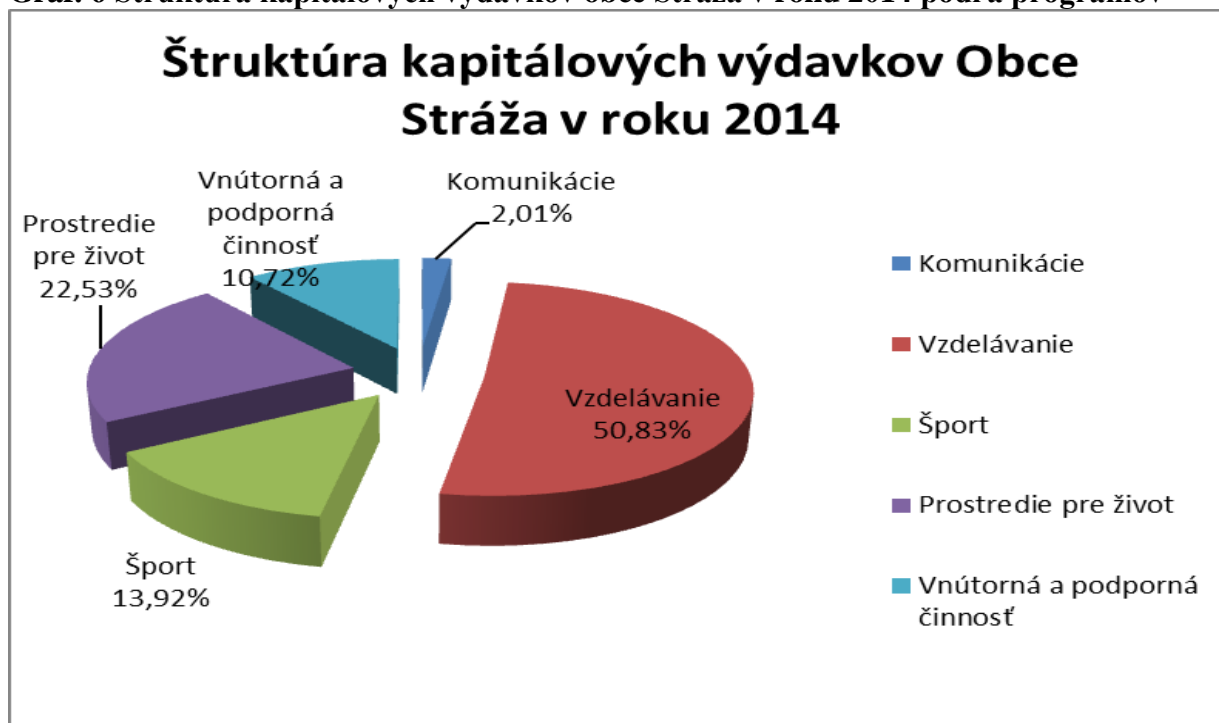
Graf č. 5 Štruktúra bežných výdavkov Obce Stráža v roku 2014 podľa programov

V rámci bežných výdavkov, ktoré využívala obec Stráža v roku 2014, najväčší podiel zo všetkých bežných výdavkov bol realizovaný v programe Vnútorná a podporná činnosť, ktorých percentuálny podiel predstavoval 46,33 % zo všetkých bežných výdavkov. Najnižšie percento využitia bežných výdavkov bolo zastúpené pri výdavkoch na Bezpečnosť, rovnako ako v hodnotení celkových výdavkov obce Stráža v roku 2014.

V grafe č. 6 prinášame prehľad o kapitálových výdavkoch a ich čerpaní v roku 2014, ktoré tvoria druhú časť celkových výdavkov obce Stráža.

Graf. 6 Štruktúra kapitálových výdavkov obce Stráža v roku 2014 podľa programov

Kapitálové výdavky boli vynaložené v nasledujúcich programoch rozpočtu:

V programe **KOMUNIKÁCIE** išlo o tieto investičné akcie :

- nákup pozemkov pod MK ROVEŇ v sume 107,15 EUR.

V programe **VZDELÁVANIE – MATERSKÁ ŠKOLA** išlo o tieto investičné akcie:

- zhotovenie a realizácia detského altánku v MŠ a súvisiace práce s jeho výstavbou v sume 2 710,00 EUR.

V programe **ŠPORT** išlo tieto investičné akcie :

- nákup svetelnej oznamovacej tabule v sume 742,00 EUR.

V programe **PROSTREDIE PRE ŽIVOT** ide o nasledovné investičné akcie:

- rekonštrukcia a obnova miestnej lavičky, ktorá zabezpečuje vstup do obce Stráža pre chodcov v sume 1 201,00 EUR.

V programe **VNÚTORNÁ A PODPORNÁ ČINNOSŤ SPRÁVY OBCE** ide o nasledovné investičné akcie :

- nákup počítačov vrátane softwaru a tlačiarň v počte 2 ks v hodnote 571,44 EUR.

Tabuľka č. 4 prináša prehľad o výdavkových finančných operáciách obce Stráža za rok 2014, ktorých výdavky boli použité prevažne na splácanie bankového úveru od Prima banky Slovensko, a.s. a krátkodobej pôžičky od firmy VOMS, s.r.o.

Tabuľka č. 4 Štruktúra výdavkových finančných operácií obce Stráža za rok 2014

Druh výdavku	Suma v EUR
Splátka istiny (bankový úver)	2 586,78
Splátka istiny (krátkodobá pôžička)	15 000,00

Zdroj: Vlastné spracovanie

6. Finančné vysporiadanie výsledku hospodárenia Obce Stráža za rok 2014

Prebytok rozpočtu v hodnote 22 893,44, ktorý bol zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je zdrojom rezervného fondu.

Prebytok rozpočtu v jednotnej metodike platnej pre Európsku Úniu je kladný rozdiel medzi časovo rozlíšenými príjmami a časovo rozlíšenými výdavkami (zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

V tabuľke č. 5 prinášame výpočet výsledku hospodárenia obce Stráža za rok 2014 na základe porovnania príjmov a výdavkov za celý rok.

Tabuľka č. 5 Výpočet výsledku hospodárenia Obce Stráža za rok 2014

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31. 12. 2014 v EUR
Príjmy spolu	198 989,09
z toho :	
Bežné príjmy	186 242,65
Kapitálové príjmy	5 003,00
Príjmy z finančných operácií	7 743,44
Výdavky spolu	185 938,99
z toho :	
Bežné výdavky	163 020,62
Kapitálové výdavky	5 331,59
Výdavky z finančných operácií	17 586,78
Hospodárenie obce za rok 2014	13 050,10

Zdroj: Vlastné spracovanie

7. Finančné výkazy

V zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov zostavuje obec individuálnu účtovnú závierku. Obsahom účtovnej závierky je súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky k účtovnej závierke a finančné výkazy.

V tabuľke č. 6 uvádzame prehľad aktív obce Stráža, ktoré sme získali z výkazu Súvaha k 31. 12. 2014.

Tabuľka č. 6 Prehľad aktív obce Stráža k 31. 12. 2014

Aktíva	2014			2013
	brutto	korekcia	netto	netto
	EUR	EUR	EUR	EU
Majetok spolu	1 198 571,31	402 767,30	795 804,01	818 420,03
<i>Neobežný majetok</i>	<i>1 183 039,84</i>	<i>402 767,30</i>	<i>780 272,54</i>	<i>807 995,00</i>
Dlhodobý nehmotný majetok	1 605,67	1 464,79	140,88	251,88
Dlhodobý hmotný majetok	1 073 630,89	401 302,51	672 328,38	699 939,84
Dlhodobý finančný majetok	107 803,28	0,00	107 803,28	107 803,28
<i>Obežný majetok</i>	<i>15 288,96</i>	<i>0,00</i>	<i>15 288,96</i>	<i>9 132,09</i>
Zásoby	0,00	0,00	0,00	0,00
Zúčtovacie vzťahy	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Pohľadávky</i>	<i>1 437,56</i>	<i>0,00</i>	<i>1 437,56</i>	<i>977,75</i>
z toho:				
Krátkodobé pohľadávky	1 437,56	0,00	1 437,56	977,75
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné účty	13 851,40	0,00	13 851,40	8 154,34
Časové rozlíšenie	242,51	0,00	242,51	1 292,94

Zdroj: Súvaha obce Stráža k 31. 12. 2014

Majetok obce Stráža je rozdelený na neobežný a obežný majetok. Najväčší podiel na neobežnom majetku je tvorený z dlhodobého hmotného majetku, ktorý predstavuje až 90,75 %. Z dlhodobého hmotného majetku majú najvyššie zastúpenie stavby, ktoré tvoria až 79,08 % z celkového dlhodobého hmotného majetku. Dlhodobý finančný majetok je tvorený z podielových cenných papierov v PRIMA BANKE SLOVENSKO, a.s. a v SEVAKU.

V rámci obežného majetku majú najvyšší podiel finančné účty, ktoré predstavujú až 90,60 % z celkového obežného majetku obce Stráža. Pohľadávky obce Stráža sú rozdelené na krátkodobé a dlhodobé pohľadávky. Z celkovej sumy pohľadávok 1 437,56 EUR sú pohľadávky po lehote splatnosti, medzi ktoré patria napr. daň z nehnuteľnosti, daň za psa a poplatky za komunálny odpad. Celková hodnota pohľadávok je vytvorená z pohľadávok po lehote splatnosti. Oproti roku 2013 došlo opäť k nárastu pohľadávok o 47,03 %.

V tabuľke č. 7 uvádzame prehľad pasív obce Stráža k 31. 12. 2014, ktorý bol spracovaný na základe podkladov z výkazu Súvaha k 31. 12. 2014.

Tabuľka č. 7 Vývoj pasív obce Stráža v rokoch 2014 a 2013

Pasíva	2014	2013
	EUR	EU
Vlastné imanie a záväzky spolu	795 804,01	818 420,03
<i>Vlastné imanie</i>	<i>374 147,38</i>	<i>360 903,72</i>
Oceňovacie rozdiely	0,00	657,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	360 053,60	173 925,20
Výsledok hospodárenia za ÚO	14 093,78	186 321,52
Záväzky	57 490,28	78 768,65
Rezervy	500,00	3 539,47
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky	90,48	388,81
Krátkodobé záväzky	10 725,25	11 079,04
Bankové úvery a výpomoci	46 174,55	63 761,33
Časové rozlíšenie	364 166,35	378 747,66

Zdroj: Súvaha k 31. 12. 2014

V roku 2014 obec Stráža znížila svoje celkové záväzky oproti roku 2013 o 72,99 %, a to v dôsledku zníženia krátkodobých záväzkov, ktoré boli tvorené z nezaplatených miezd a odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní za obdobie 12/2014 a faktúrami za mesiac 12/2014. Všetky tieto vyčíslené záväzky boli v lehote splatnosti. Najväčšou záväzkovou položkou boli v roku 2014 bankové úvery a výpomoci, ktoré tvorili až 80,32 % z celkových záväzkov, avšak oproti roku 2013 boli tieto záväzky znížené o 27,58 %.

V tabuľke č. 8 uvádzame porovnanie vývoja nákladov obce Stráža v rokoch 2014 a 2013, ktorých údaje sme získali z výkazu ziskov a strát k 31. 12. 2014.

Tabuľka č. 8 Vývoj nákladov obce Stráža v rokoch 2014 a 2013

Náklady	2014	2013
	hlavná činnosť	hlavná činnosť
	EUR	EU
Náklady spolu	193 086,22	194 444,32
Prevádzkové náklady	190 585,39	192 570,02
Spotrebované nákupy	10 705,26	12 073,39
Služby	32 392,06	33 421,72
Osobné náklady	105 360,06	106 271,67
Dane a poplatky	135,54	135,10
Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	8 441,42	10 755,67
Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej činnosti	33 551,05	29 912,47
Odpisy DNM a DHM	33 051,05	26 373,00
Rezervy a OP z prevádzkovej činnosti	500,00	3 539,47
Finančné náklady spolu	2 500,83	1 874,30
Úroky	1 117,80	1 292,88
Ostatné finančné náklady	1 383,03	581,42
Rezervy a OP z finančnej činnosti	0,00	0,00
Mimoriadne náklady spolu	0,00	0,00
Mimoriadne náklady	0,00	0,00
Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	0,00	0,00

Zdroj: Výkaz ziskov a strát obce Stráža k 31. 12. 2014

Na základe porovnania nákladov v rokoch 2014 a 2013 môžeme zhodnotiť, že celkové náklady v roku 2014 klesli o 0,70 %. Náklady na prevádzkovú činnosť v roku 2014 poklesli oproti roku 2013 o 1,03 %. Najväčšou položkou prevádzkových nákladov boli aj v roku 2014 osobné náklady, ktoré tvorili až 55,28 % podiel na celkových prevádzkových nákladoch. Oproti roku 2013 ale došlo k poklesu osobných nákladov o 0,86 %. Poklesli náklady na spotrebované nákupy, služby aj ostatné náklady, ale naopak narástli náklady súvisiace s odpismi majetku, nakoľko v roku 2014 došlo k navýšeniu majetku obce Stráža. Tieto náklady vzrástli o 25,32 %.

V tabuľke č. 9 uvádzame vývoj výnosov v obci Stráža v rokoch 2013 a 2014.

Tabuľka č. 9 Vývoj výnosov v obci Stráža v rokoch 2013 a 2014

Výnosy	2014	2013
	hlavná činnosť	hlavná činnosť
	EUR	EU
Výnosy spolu	207 180,38	380 768,06
Prevádzkové výnosy spolu	173 523,43	341 494,42
Tržby za vlastné výkony a tovar	11 416,40	10 310,68
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	0,00	0,00
Aktivácia	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy z poplatkov	156 620,14	147 881,34
Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	1 947,42	178 920,00
Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej činnosti	3 539,47	4 382,40
Finančné výnosy spolu	666,91	12,93
Úroky	3,27	12,93
Ostatné finančné výnosy	663,64	0,00
Rezervy a OP z finančnej činnosti	0,00	0,00
Mimoriadne výnosy spolu	0,00	0,00
Mimoriadne výnosy spolu	0,00	0,00
Výnosy z transferov a RP obcí, VÚC	32 990,04	39 260,71

Zdroj: Výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2014

V roku 2014 došlo k poklesu celkových výnosov oproti roku 2013 o 45,59 %. Najväčšou položkou v prevádzkových výnosoch boli aj v roku 2014 daňové a colné výnosy z poplatkov, ktoré oproti roku 2013 narástli o 5,91 % a tvorili 75,56 % celkových výnosov. V roku 2014 sa znížili výnosy z transferov RP obcí, VÚC oproti roku 2013 o 15,97 %.

8. Dlh obce Stráža

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení neskorších predpisov definuje dlh obce a spôsob určenia výšky dlhu obce.

Závazky obce Stráža vyplývajúce z úverových zmlúv boli k 31. 12. 2014 vo výške 43 674,55 EUR. Podrobný stav a vývoj výšky úverov uvádzame v tabuľke č. 10.

ÚVER	Výška úveru	Zostatok istiny v EUR	
		k 31. 12. 2014	k 31. 12. 2013
Prima banka Slovensko, a.s. - 02/074/09	40 000,00	28 674,55	33 761,33
Nebanková pôžička - Rekonštrukcia MK ROVEŇ	30 000,00	15 000,00	30 000,00
Dlh obce spolu (FIN 6-04)		43 674,55	63 761,33
Celkový dlh obce (§ 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z.)		43 674,55	63 761,33

Zdroj: Vlastné spracovanie

Obec Stráža evidovala v roku 2014 bankový úver od Prima banky Slovensko, a.s. vo výške 40 000,00 EUR, ktorého zostatková hodnota bola k 31. 12. 2014 vo výške 28 674,55 EUR a nebankovú pôžičku na rekonštrukciu MK ROVEŇ vo výške 30 000,00, ktorej zostatková hodnota bola k 31. 12. 2014 15 000,00 EUR. Na základe toho môžeme povedať, že dlh obce spolu k 31. 12. 2014 je vo výške 43 674,55 EUR a oproti roku 2013 sa znížil o 31,50 %.

Prílohy

Súvaha k 31. 12. 2014
 Výkaz ziskov a strát k 31. 12. 2014
 Poznámky k 31. 12. 2014
 Fin 1-02 k 31. 12. 2014
 Fin 2-04 k 31. 12. 2014
 Fin 6-04 k 31. 12. 2014

V Stráži, dňa 30. 04. 2015

Vypracovala: Ing. Jana Šoporová

Štatutárny orgán:

Ján Poliak
starosta obce

Výročná správa obce Stráža za rok 2014 bola vyvesená na obecnej tabuli dňa: 20. 04. 2015

Podané návrhy a pripomienky: žiadne.

Výročná správa obce Stráža za rok 2014 bola schválená Obecným zastupiteľstvom v Stráži dňa 13. 05. 2015, uznesením č. 53/2015.

Podané návrhy a pripomienky: žiadne.

Výročná správa obce Stráža za rok 2014 bola zvesená z úradnej tabule dňa .

Podané návrhy a pripomienky: žiadne